

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Соёлын төвийн
2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2025/65/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Дархан-Уул аймаг

2025 он

Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр

Утас: 70373089, 99023682

Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Батсүрэн

Утас: 99023682

Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: С.Батцэцэг

Утас: 99377479

Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Пийк-Ом Аудит ХХК

Захирал: Б.Жаргалсайхан

Утас: 99862066

Цахим хаяг: peakomaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	12
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	12
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	13
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	14
4.1 Ерөнхий зүйл	14
4.2 Материаллаг байдал	15
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	16
5.1 Төлбөрийн акт	16
.....	16
5.2 Албан шаардлага	16
5.3 Зөвлөмж	16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын секторын олон улсын стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТБОНӨХБАУХА	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах

ОРХОН СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН
ДАРГА Б.МӨНХЧУЛУУН ТАНАА

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Бурхантын гудамж-1, 14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 138

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын соёлын төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант хугацаанд үндсэн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөөг 7,492.0 мянган төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 6,892.0 мянган төгрөг буюу 92.0 хувийн биелэлттэй тайлагнасан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 128 дугаар тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосноор цалингийн зардал өнгөрсөн оны гүйцэтгэлээс 66.7 хувиар өссөн байна.

4525020235

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын соёлын төв нь 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 33 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 92.5 хувиар тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	30,340,836.57	20,123,810.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	14,523,366.57	-
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	14,523,366.57	-
31210	Төгрөг	14,523,366.57	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	14,523,366.57	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	15,817,470.00	20,123,810.00
35100	Түүхий эд материал	1,000,000.00	1,000,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,000,000.00	1,000,000.00
35400	Хангамжийн материал	14,817,470.00	19,123,810.00
35410	Бичиг хэргийн материал	855,880.00	1,183,880.00
35420	Аж ахуйн материал	2,520,790.00	2,815,830.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	50,000.00	133,300.00
35450	Барилгын засварын материал	1,530,000.00	3,030,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	9,860,800.00	11,960,800.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,079,680,688.93	1,044,911,620.55
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,079,680,688.93	1,044,911,620.55
39200	Биет хөрөнгө	1,073,858,688.97	1,039,298,120.63
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	972,458,426.40	972,458,426.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(50,733,155.29)	(66,940,795.69)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	169,598,332.56	200,771,867.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(43,147,595.92)	(88,635,742.06)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,832,405.35	39,832,405.35
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,963,385.69)	(32,807,754.93)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	4,807,231.00	4,807,231.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,442,344.44)	(2,636,292.00)
39217	Ном	11,448,775.00	12,448,775.00
39300	Биет бус хөрөнгө	5,821,999.96	5,613,499.92
39301	Програм хангамж	2,624,300.00	2,954,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,624,300.04)	(2,162,800.08)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	4,822,000.00	4,822,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,110,021,525.50	1,065,035,430.55
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,110,021,525.50	1,065,035,430.55
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,110,021,525.50	1,065,035,430.55
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	137,466,554.00	137,466,554.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	137,466,554.00	137,466,554.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	245,887,364.30	200,901,269.35
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	231,171,986.79	245,887,364.30
51220	Тайлант үеийн үр дүн	14,715,377.51	(44,986,094.95)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	726,667,607.20	726,667,607.20
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,110,021,525.50	1,065,035,430.55

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	354,390,013.09	464,499,084.56
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	70,399,042.00	26,306,835.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	70,399,042.00	26,306,835.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,230,542.00	6,892,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,230,542.00	6,892,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	63,168,500.00	19,414,835.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	283,990,971.09	438,192,249.56
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	129,966,552.01	258,932,249.56
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	129,966,552.01	258,932,249.56
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	154,024,419.08	179,260,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	154,024,419.08	179,260,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	339,594,135.38	509,485,179.51
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	339,594,135.38	509,485,179.51
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	328,758,265.38	409,383,170.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	93,245,930.58	155,393,795.55
210101	Үндсэн цалин	69,078,867.08	107,722,304.08
210102	Нэмэгдэл	11,740,530.09	37,743,507.00
210104	Урамшуулал	12,426,533.41	9,927,984.47
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	12,483,809.35	19,679,183.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,489,670.95	13,624,565.77
210202	Тэтгэмжийн даатгал	998,720.11	1,561,750.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	799,036.09	949,284.26
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	198,941.62	708,715.52
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,997,440.58	2,834,866.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	147,199,419.08	144,109,978.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,596,517.08	3,311,919.84
210302	Түлш, халаалт	144,155,902.00	139,756,379.00
210303	Цэвэр, бохир ус	447,000.00	1,041,680.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,807,786.87	3,142,390.00
210401	Бичиг хэрэг	210,700.00	319,998.00
210402	Тээвэр, шатахуун	400,000.00	750,002.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	557,096.87	913,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	180,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	519,990.00	978,990.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,682,950.00	7,280,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	275,000.00	-
210604	Урсгал засвар	8,407,950.00	7,280,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	84,000.00	1,300,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	84,000.00	1,300,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,515,979.00	9,305,220.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,773,960.00	6,944,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	648,000.00	648,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,665,000.00
210807	Газрын төлбөр	94,019.00	48,220.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,738,390.50	69,172,603.38
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	612,800.00	1,900,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	59,125,590.50	67,272,603.38
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,835,870.00	100,102,008.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	10,835,870.00	2,496,801.00

213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	1,774,801.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,634,230.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,201,640.00	722,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	71,485,186.46
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	71,485,186.46
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	26,120,021.16
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	26,120,021.16
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	14,795,877.71	(44,986,094.95)
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	80,500.20	-
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	80,500.20	-
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	14,715,377.51	(44,986,094.95)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	291,221,513.09	445,084,249.56
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,230,542.00	6,892,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,230,542.00	6,892,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,230,542.00	6,892,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,230,542.00	6,892,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	283,990,971.09	438,192,249.56
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	129,966,552.01	258,932,249.56
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	129,966,552.01	258,932,249.56
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	154,024,419.08	179,260,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	154,024,419.08	179,260,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	283,409,334.88	446,518,916.13
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	283,409,334.88	446,518,916.13
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	272,740,904.88	346,416,907.51
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	93,245,930.58	155,393,795.55
210101	Үндсэн цалин	69,078,867.08	107,722,304.08
210102	Нэмэгдэл	11,740,530.09	37,743,507.00
210104	Урамшуулал	12,426,533.41	9,927,984.47
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	12,483,809.35	19,679,183.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,489,670.95	13,624,565.77
210202	Тэтгэмжийн даатгал	998,720.11	1,561,750.95
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	799,036.09	949,284.26
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	198,941.62	708,715.52
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,997,440.58	2,834,866.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	147,199,419.08	144,109,978.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,596,517.08	3,311,919.84
210302	Түлш, халаалт	144,155,902.00	139,756,379.00
210303	Цэвэр, бохир ус	447,000.00	1,041,680.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,074,576.87	3,098,730.00

210401	Бичиг хэрэг	342,700.00	600,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	450,000.00	916,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	557,096.87	913,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	180,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	604,780.00	489,030.00
2105	Нормативт зардал	150,000.00	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	150,000.00	500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,060,000.00	9,030,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,085,000.00	-
210604	Урсгал засвар	6,975,000.00	9,030,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	84,000.00	1,300,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	84,000.00	1,300,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,562,369.00	11,405,220.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,018,350.00	9,044,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	648,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,665,000.00
210807	Газрын төлбөр	94,019.00	48,220.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	880,800.00	1,900,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	880,800.00	1,900,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,668,430.00	100,102,008.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	10,668,430.00	2,496,801.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	1,774,801.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,634,230.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,034,200.00	722,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	71,485,186.46
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	71,485,186.46
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	26,120,021.16
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	26,120,021.16
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	7,812,178.21	(1,434,666.57)
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	2,542,500.00	13,088,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,542,500.00	13,088,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,542,500.00	13,088,700.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	2,542,500.00	13,088,700.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(2,542,500.00)	(13,088,700.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	5,269,678.21	(14,523,366.57)
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	9,253,688.36	14,523,366.57
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	14,523,366.57	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	137,466,554.00	726,667,607.20	231,171,986.79	1,095,306,147.99
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	137,466,554.00	726,667,607.20	231,171,986.79	1,095,306,147.99
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	-	-	-	-
8	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	14,715,377.51	14,715,377.51
10	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	137,466,554.00	726,667,607.20	245,887,364.30	1,110,021,525.50
11	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	137,466,554.00	726,667,607.20	245,887,364.30	1,110,021,525.50
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	137,466,554.00	726,667,607.20	245,887,364.30	1,110,021,525.50
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	-	-	-	-
18	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(44,986,094.95)	(44,986,094.95)
20	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	137,466,554.00	726,667,607.20	200,901,269.35	1,065,035,430.55

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

ДД	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	445,334,300.00	362,002,408.51	(83,331,891.49)	81.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	445,334,300.00	362,002,408.51	(83,331,891.49)	81.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	442,582,300.00	359,505,607.51	(83,076,692.49)	81.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	199,562,300.00	155,393,795.55	(44,168,504.45)	77.9
210101	Үндсэн цалин	118,762,500.00	107,722,304.08	(11,040,195.92)	90.7
210102	Нэмэгдэл	64,333,500.00	37,743,507.00	(26,589,993.00)	58.7
210104	Урамшуулал	16,466,300.00	9,927,984.47	(6,538,315.53)	60.3
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,945,300.00	19,679,183.12	(5,266,116.88)	78.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,962,800.00	13,624,565.77	(3,338,234.23)	80.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,995,600.00	1,561,750.95	(433,849.05)	78.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	997,800.00	949,284.26	(48,515.74)	95.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	997,800.00	708,715.52	(289,084.48)	71.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,991,300.00	2,834,866.62	(1,156,433.38)	71.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	170,229,300.00	144,109,978.84	(26,119,321.16)	84.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,329,000.00	3,311,919.84	(1,017,080.16)	76.5
210302	Түлш, халаалт	164,510,000.00	139,756,379.00	(24,753,621.00)	85.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,390,300.00	1,041,680.00	(348,620.00)	74.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,100,000.00	4,098,730.00	(1,001,270.00)	80.4
210401	Бичиг хэрэг	600,000.00	600,000.00	-	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	1,000,000.00	916,300.00	(83,700.00)	91.6
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,500,000.00	913,400.00	(586,600.00)	60.9
210404	Ном, хэвлэл	1,000,000.00	1,000,000.00	-	100.0

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	180,000.00	(320,000.00)	36.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	489,030.00	(10,970.00)	97.8
2105	Нормативт зардал	500,000.00	500,000.00	-	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	500,000.00	-	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,289,400.00	20,788,700.00	(500,700.00)	97.6
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,758,700.00	11,758,700.00	-	100.0
210602	Тавилга	500,000.00		(500,000.00)	-
210604	Урсгал засвар	9,030,700.00	9,030,000.00	(700.00)	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,300,000.00	1,300,000.00	-	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	1,300,000.00	1,300,000.00	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,656,000.00	11,735,220.00	(3,920,780.00)	75.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,586,000.00	9,044,000.00	(3,542,000.00)	71.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	650,000.00	648,000.00	(2,000.00)	99.7
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,320,000.00	1,995,000.00	(325,000.00)	86.0
210807	Газрын төлбөр	100,000.00	48,220.00	(51,780.00)	48.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,000,000.00	1,900,000.00	(2,100,000.00)	47.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,000,000.00	1,900,000.00	(2,100,000.00)	47.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,752,000.00	2,496,801.00	(255,199.00)	90.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,752,000.00	2,496,801.00	(255,199.00)	90.7
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,972,000.00	1,774,801.00	(197,199.00)	90.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	780,000.00	722,000.00	(58,000.00)	92.6
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	445,334,300.00	347,479,041.94	(97,855,258.06)	78.0
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	258,582,300.00	187,447,063.10	(71,135,236.90)	72.5
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	258,582,300.00	187,447,063.10	(71,135,236.90)	72.5
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	179,260,000.00	153,139,978.84	(26,120,021.16)	85.4
132001	Орон нутгийн төсвөөс	179,260,000.00	153,139,978.84	(26,120,021.16)	85.4
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	7,492,000.00	6,892,000.00	(600,000.00)	92.0
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,492,000.00	6,892,000.00	(600,000.00)	92.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		14,523,366.57	14,523,366.57	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	6.00	7.00	1.00	116.7

620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	4.00	4.00	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	1.00	1.00	-	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	-	1.00	1.00	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан тайлант хугацаанд гараагүй байна.

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Соёлын төв нь "Үндэсний соёлын үнэт зүйлсийг бүтээн туурвих, эзэмших, түгээн дэлгэрүүлэх, уламжлан баяжуулж, хөгжүүлэхэд оршино" эрхэм зорилгын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

Тус байгууллага нь иргэдэд соёл урлагаар үйлчлэн, бүтээл туурвих, эзэмших түгээн дэлгэрүүлэх чиг үүргийг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тус байгууллага нь Соёлын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль болон бусад эрхийн актыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаанд, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон. Үүнд:

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль;
- Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/;
- Засгийн газрын 2024 оны 01 сарын 03-ны өдрийн "Худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаар тогтоох тухай" 02 дугаар тогтоол;
- Сангийн сайдын 2024 оны 04 сарын 01-ний өдрийн "Дотоод албан томилолтын зардлын хэмжээг шинэчлэн батлах тухай" А52 дугаар тушаал;
- Засгийн газрын 2024 оны "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" 128 дугаар тогтоол;
- Засгийн газрын 2024 оны "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" 238 дугаар тогтоол;
- Засгийн газрын 2024 оны 02 дугаар сарын 28-ний өдрийн 82 дугаар тогтоолоор хөдөө орон нутгийн нэмэгдэл шинэчлэгдсэн

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Соёлын төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж буй Нягтлан бодох бүртгэлийн баримт бичиг нь үйл ажиллагааны онцлог, холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандарттай нийцсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Соёлын төвийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 44,986.2 мянган төгрөгөөр буюу 4.0 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	14,523.4	0.0	(14,523.4)
Авлага	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	15,817.5	20,123.8	4,306.3
Үндсэн хөрөнгө	1,079,680.7	1,044,911.6	(34,769.1)
Нийт хөрөнгө	1,110,021.6	1,065,035.4	(44,986.2)
Өр төлбөр	0.0	0.0	0.0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,110,021.6	1,065,035.4	(44,986.2)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,110,021.6	1,065,035.4	(44,986.2)

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 20,123.8 мянган төгрөг болж 4,306.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 14,258.3 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, 9,952.0 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулснаар бараа материалын үлдэгдэл оны эцэст өссөн байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 1,044,911.6 мянган төгрөг болж 34,769.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант онд 67,272.6 мянган төгрөгийн элэгдэл байгуулж зардлаар хүлээн зөвшөөрсөн байна. Тодруулбал: Төсвийн хөрөнгөөр 13,088.7 мянган төгрөгийн дотор камер, принтер, худалдан авч, хандиваар Соёл урлагын газраас орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар зөврийн болон суурин компьютер, нийт 19,414.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг Аймгийн засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 4-ний 01/-А/491 дугаар захирамжыг үндэслэн үнэ төлбөргүй орлогоор бүртгэсэн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,065,035.4 мянган төгрөг болж 44,986.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Тайлант онд нэмэлт төсвийн санхүүжилт төсвийн гүйцэтгэл гараагүй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 386,502.0 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 180,450.0 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 566,952.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлснийг хэвээр нь баталсан байна.

Тайлант оны батлагдсан улсын төсвийг 217,389.9 мянга, орон нутгийн төсвийг 1,190.0 мянган төгрөг болгон бууруулж тодотгосон байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 258,582.3 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 7,492.0 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 179,260.0 мянган төгрөг, нийт 445,334.3 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 258,932.2 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 6,892.0 мянга, орон нутгийн төсвөөс 179,260.0 мянга, нийт 445,084.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, зарлагын гүйцэтгэл 362,002.4 мянган төгрөг буюу 81.3 хувьтай зарцуулж, 71,485.2 мянган төгрөгийг улсын төсөвт, 26,120.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
А	71702-Соёлын үйлчилгээ	445,334.3	362,002.4	(83,331.9)	81.3
1	80101-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	240,005.5	189,122.9	(50,882.6)	78.8
2	80214-Уран бүтээл хийлгэх	5,000.0	1,500.0	(3,500.0)	30.0
3	80802- Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	780.0	722.0	(58.0)	92.6
4	81855- Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилт	13,146.8	12,019.5	(1,127.3)	91.4
5	83603- Нэмэлт-дээд шатны төсвөөс хувиарласан	7,142.0	5,498.0	(1,644.0)	77.0
6	80111-Төрийн өмчийн байгууллагын тогтмол зардал	179,260.0	153,140.0	(26,120.0)	85.4

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Нэмэлт төсвийн тайлан байхгүй болно.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй болно.

Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл:

Тайлант онд худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй болно.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын Соёлын төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрөөс 2024 оны 2 дугаар сарын 25-ны өдрийн хооронд Пийк Ом Аудит ХХК-ын аудитор А.Батболд гүйцэтгэж, захирал Б.Жаргалсайхан хянан удирдаж, чанарын хяналтыг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор

С.Батцэцэг, аудитын менежер У.Батсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын соёлын төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 7 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн үр дүнгийн тайлан дахь нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг бага гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн үр дүнгийн тайлан дахь нийт зардал 341,116.6 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 6,822.3 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Тайлант хугацаанд төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд алдаа зөрчил илрээгүй болно.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хуулийн хэрэгжилт

Тус байгууллага нь хууль тогтоомжийн хүрээнд ахмадын сан байгуулаагүй нь Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7 дахь "Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган, цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр "Ахмадын сан" байгуулах", Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журмын 1.3 дахь "Төсөвт байгууллагын тухайд цалингийн сангийн гурав хүртэлх хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр сан байгуулж, шаардагдах хөрөнгийг төсөвтөө жил бүр тусгана" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь:

Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7-д заасны дагуу ахмадын санг байгуулах зөвлөмж хүргүүлэв.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар нийт 13,671.0 мянган төгрөгийн зөрчил илрүүлж, 1 төлбөрийн акт тогтоож, 2 зөвлөмж өгснийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	250.0	1	250.0	100
Зөвлөмж	2	13,421.0	1	13,421.0	100
Нийт дүн	3	13,671.0	3	13,671.0	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 2,835.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 2,835.1 мянган төгрөгийн 1 алдааг аудитын явцад залруулж, алдааг дахин давтан гаргахгүй байх 2 зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Аудитын явцад дараах алдаанууд илэрсэн. Үүнд:

- Аймгийн засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 4-ний 01/-А/491 дугаар захирамжаар олгосон 2,835.1 мянган төгрөгийн хөрөнгө бүтгэлд тусгаагүй тайлагнасан нь УСНББОУС 1 "Санхүүгийн тайлангийн толилуулга", "Үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 2.1.4 "Санхүүгийн бүртгэл, тайлан нь бодит баримт, тоо мэдээнд үндэслэсэн байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу залруулав.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар акт тогтоох зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бараа материалын тайлан, орлого зарлагыг түүвэрлэн шалгахад бараа материалын дансны ангиллыг буруу бүртгэсэн байна. Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.9. "аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага болон санхүүгийн тайлан хэрэглэгчдийг цаг хугацаанд нь үнэн, зөв мэдээллээр хангах ажлыг зохион байгуулах", нь Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам" 10 дугаар хавсралт "Бараа материалыг ангилж бүртгэхдээ дансны нэгдсэн жагсаалт болон холбогдох УСНББОУС-ыг стандартыг мөрдөнө" заалтуудыг зөрчсөн ба "Үнэн зөв" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх. Бараа материалыг зөв ангилан бүртгэж байх зөвлөмж өгөхөөр шийдвэрлэсэн.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5 -д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийль

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруула агүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгө дутуу бүртгэсэн	1	2,835.1	1	2,835.1			1	2,835.1				
Дүн	1	2,835.1	1	2,835.1			1	2,835.1				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Харжуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаал	Тоо	Дүн
Бараа материал ангилал буруу бүртгэсэн.	1	0.00					1	0.00				
Дүн	1	0.00					1	0.00				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Тоо		Дүн	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Ахмадын сан байгуулаагүй	1	0.00					1	0.00
Дүн								
Нийт дүн	1	0.00					1	0.00